GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ: la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.
ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 176. *Lunĭ, Marțĭ 25 Septemvre (7 Octomvre)* 1884.

Nou Abonamentŭ la „Gazeta Transilvaniei.“

Cu I Octomvre st. v. 1884 se începe **unŭ nou abonamentŭ,** la care invitămŭ pe onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Abonamentulŭ: **Pentru Austro-Ungaria** cu posta: pe trei lunĭ 3 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. **Pentru România și streinătate:** pe trei lunĭ 9 francĭ, pe șese lunĭ 18 francĭ, pe unŭ anŭ 36 francĭ.

Rugămŭ pe d-nii abonați, ca sĕ binevoiască a-șĭ reînoi de cu vreme prenumerările, pentru ca trimiterea ḍiarului sĕ nu se întrerupă.

REDACȚIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Brașovŭ în 24 Septemvre (6 Oct.)

Spiritele patrioțilorŭ privilegiațĭ din Clușiu au fostŭ érăși profundŭ agitate în ḍilele acestea.

Senatulŭ universitarŭ a suspendatŭ activitatea societății de lectură a studențilorŭ românĭ „Iulia,“ și a permisŭ numai ca sĕ-șĭ constitue comitetulŭ și pe anulŭ următorŭ 1884/85 și sĕ aștepte așa sentința de viață séu de mórte a ministrului. Permisiunea rectorului este privită de cătră purtătorii culturei maghiare din Clușiu ca o concesiune, ce nu se póte justificá. Ei cerŭ mórtea societății „Iulia.“

Se împlinescŭ cincĭ lunĭ de când s'au întêmplatŭ demonstrațiunile scandalóse în contra societății „Iulia.“ De cincĭ lunĭ organele universitare totŭ întrébă și cercetéză — dér înzadarŭ. Nu se găsesce nicĭ o dovadă pentru conjurația secretă în contra statului, ce i s'a imputatŭ junimei române, care face parte din acea societate.

Décă s'ar fi aflatŭ în actele societății vr'unŭ faptŭ agravantŭ, acésta descoperire s'ar fi trâmbițatŭ în tótă lumea și cu multă plăcere ar fi scrisŭ foile ungurescĭ, că s'a descoperitŭ conjurația daco-romanistă în Ardélŭ. Domnulŭ Tisza ar fi putut apoi accentuá cu atâtŭ mai tare necesitatea de a se suspende libertatea pressei și a cuvêntului.

Se ḍice că actele investigătóre s'au trămisŭ ministerului instrucțiunei publice. Póte că se păstréză secretulŭ în privința descoperirei complotului până ce se va presentá dietei proiectulŭ pentru întroducerea „mĕsurilorŭ escepționale.“ Póte că d-lŭ Tisza va surprinde atuncĭ țéra și lumea cu nisce grozave destăinuirĭ.

Deocamdată noi nu scimŭ nimicŭ mai multŭ despre activitatea societății „Iulia,“ de câtŭ amŭ sciutŭ înainte cu cinci lunĭ, că adecă a fostŭ o activitate spirituală nobilă, liniștită și corectă a unorŭ junĭ, carĭ își iubescŭ limba mamei ce i-a născutŭ și carĭ sêmtŭ trebuința și datoria de a-o cultivá câtŭ mai multŭ și câtŭ mai bine.

Este posibilŭ óre ca cineva sĕ descopere în acéstă cultivare pacînică a limbei române o agitațiune în contra statului? Nu trăiescŭ aicĭ milióne de Românĭ, carĭ crescŭ cu limba acésta și carĭ suntŭ legănațĭ cu doine românescĭ?

Fanaticii din Clușŭ nu voiescŭ sĕ scie de acésta. „Țeranulŭ românŭ dela sate vorbesce destulŭ limba „necultă“ românéscă, ḍicŭ ei, dela nisce junĭ studiațĭ se cere însĕ ca sĕ vorbéscă numai limba cultă maghiară, căcĭ ideea de statŭ maghiarŭ pretinde dela toțĭ cetățenii, ca sĕ se sêmță ca Maghiarĭ.“ Așadér sĕ se disolve societatea „Iulia.“

Iritațiunea între Clușienĭ din causa concesiunei ne mai audite, ce a făcut'o rectorulŭ universității societăței „Iulia“ permițêndu-i sĕ-șĭ alégă biroulŭ și apoi sĕ-șĭ închidă sala de lectură până la anulŭ când ear' își va puté face plăcerea de a'șĭ alege unŭ birou — este așa de mare încâtŭ fóia guvernamentală „Kol. Közl.“ se sêmte constrînsă de a luá în apĕrare pe rectorŭ și de a scrie unŭ lungŭ articulŭ pentru liniștirea spiritelorŭ.

„Décă vomŭ considera esperiențele trecute.“ ḍice numita fóie, „atuncĭ este îndreptățită părerea acelora carĭ cerŭ disolvarea societății „Iulia.“ Gândindu-ne însĕ la eventualitățile viitóre: n'avemŭ nicĭ o causă de a fi îngrijațĭ!“

Și cum își închipuesce „Kol. Közl.“ viitorulŭ?

Studenții românĭ dela universitatea din Clușiu sĕ se redice mai presusŭ de nivelulŭ de cultură alŭ dascalilorŭ dela sate și se aibă în vedere necurmatŭ, că s'au dusŭ la Clușiu ca se învețe „dreptulŭ maghiarŭ“ și „limba maghiară.“ De aceea ei se nu se isoleze de Maghiarĭ; sĕ nu fie esclusiviștĭ; sĕ nu crédă că ei aparținŭ unei naționalitățĭ, care are interese de cultură deosebite de ale Maghiarilorŭ; sĕ nu cetéscă ḍiare politice românescĭ și sĕ suprime orĭ-ce gândŭ politicŭ, ca nu cumva sĕ se nască în capulŭ lorŭ ideea, că pe lângă „dreptulŭ Maghiarilorŭ“ ce'lŭ învéță în Clușiu mai esistă și unŭ dreptŭ alŭ Românilorŭ, care este adĭ călcatŭ în picióre de putemicii ḍilei; sĕ iea parte în fine la societățile studențilorŭ maghiarĭ și se învețe a respectá totŭ mai multŭ „supremația îndreptățită“ a națiunei maghiare.

Tóte aceste le cere fóia guvernului pentru concesiunea ca societatea „Iulia“ sĕ esiste mai departe cu numele ei românescŭ sub condițiune ca se îmbrățișeze spiritulŭ maghiarŭ,

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pojunŭ, 6 Octomvre. — Ministrulŭ de culte și instrucțiune Trefort a ținutŭ unŭ discursŭ înaintea alegĕtorilorŭ sĕi, în care, provocându-se la esemplulŭ altorŭ state, ḍise că o condițiune de esistență pentru Ungaria este crearea unei industrii.

Viena, 5 Octomvre. — Adĭ după améḍĭ unŭ publicŭ de totŭ numerosŭ se îndesuiá sĕ védă cadavrulŭ lui Makart. Polițiștii au susținutŭ ordinea.

Bucurescĭ, 5 Octomvre. — Astăḍĭ se va cetí în camerele convocate în sesiune estraordinară decretulŭ de disolvare. Colegiele electorale vorŭ fi convocate pe ḍiua de 6 Novembre. Nouĕle camere se vorŭ întruní la 15 Noemvre.

New-York, 6 Octomvre. — Din Buenos-Ayres se anunță marĭ inundațiunĭ. In timpŭ de 11 ḍile comunicația între orașe a fostŭ întreruptă. Au peritŭ ómenĭ în numĕrŭ estraordinarŭ de mare. Familii întregĭ s'au înecatŭ în valurĭ.

CRONICA ḌILEI.

In Francia se pare că ómenii începŭ a se familiarisá totŭ mai tare cu idea de a se apropiá seriosŭ de Germania. Motivulŭ care o dispune pentru acésta este nĕcazulŭ, ce 'lŭ au Francesii asupra Englesilorŭ pentru purtarea lorŭ în Egiptŭ și pentru atitudinea ostilă ce arată față cu politica colonială francesă. In »Journal des Debats« constată astăḍĭ Gabriel Charmes antagonismulŭ dintre puterile occidentale și disposițiunea favorabilă pentru o relațiune amicală cu Germania, de la care póte aștepta unŭ sprijinŭ în politica colonială francesă, ba s'a vorbitŭ pe față chiar și de-o alianță, de care fóia parisiană se cam îndoiesce, pentru că privesce cu neîncredere alianțele Germaniei. Mai interesantă este în privința acésta »France,« care este organulŭ partidei ce e pentru rĕsbunare asupra Germaniei, dar tocmai acéstă fóiă scrie că astăḍĭ nicĭ unŭ omŭ cu minte nu cugetă la unŭ rĕsboiu cu Germania, care de ar fi și victoriosŭ, totușĭ ar cere marĭ sacrificii în banĭ și în ómenĭ. Tótă mânia și-o varsă fóia francesă asupra Angliei și asupra domniei ei brutale în Egiptŭ. Neutralisarea canalului de Suez este o condițiune vitală pentru coloniile francese. Francia sĕ pândéscă momentulŭ favorabilŭ. Pentru aceea n'are lipsă a se încurcá într'unŭ rĕsboiu; puterile arŭ trebuí numai sĕ îndemne pe Sultanŭ de a depune pe Tevfik-pașa și de a pune în loculŭ lui pe Halim-pașa ca Chedivŭ; trupe turcescĭ sĕ ocupe Egiptulŭ pe contulŭ Europei; escadrele flotelorŭ puterilorŭ neutrale întrunite ar trebuí sĕ demonstreze dinainte de Port-Said și Ismailia, atuncĭ Anglia nu numai că s'ar învoí ca sĕ se neutraliseze canalulŭ de Suez, ci și Egiptulŭ ar scăpá de ocupațiunea englesă.

*

»Națiunea« scrie cu privire la situațiunea Românilorŭ de dincóce de Carpațĭ între altele:

»Lupta dintre Ungurĭ și Românĭ, care de atâta timpŭ se pórtă, cu atâta înverșunare dintr'o parte și cu atâta statornicia din cealaltă, e pe cale d'a intrá în o nouă fasă. Amŭ reprodusŭ strigătulŭ de alarmă datŭ de ḍiarele nóstre de peste munțĭ, și ne-amŭ putut încredința pe deplinŭ de planulŭ ce-lŭ urzesce d. Tisza în unire cu noua cameră ungurésca.

»In realitate, camera ungurésca, încuviințândŭ „mĕsurile escepționale“ ale d-lui Tisza, nu va face alt-ceva de câtŭ sĕ dea sancțiunea ce lipsea până acum stărei de lucrurĭ esistente. Căcĭ nicĭ odată legile Ungariei nu s'au aplicatŭ de-o potrivă pentru Ungurĭ și pentru Românĭ; partea acestorŭ din urmă au fostŭ totdéuna escepțiunile.«

*

Candidatulŭ la președința Statelorŭ-Unite Mr. Blaine are actualmente a călĕtorí prin statulŭ New-York; din partea partisanilorŭ sĕi republicanĭ elŭ este primitŭ pretutindenĭ în modŭ entusiasticŭ. In Rochester candidatulŭ la președință a ținutŭ unŭ discursŭ mai lungŭ, în care a definitŭ credeulŭ partidei republicane cum urméză: Partida republicană are în credeulŭ sĕu patru doctrine clare și importante: 1. Pace cu tótă lumea. 2. Estinderea comercială în tóte direcțiunile posibile. 3. Incurajarea industriei americane de orĭce felŭ ar fi ea. 4. Scutŭ pentru fiecare cetățénŭ, fie indigenŭ séu naturalisatŭ în întru și în afară. Conformŭ acestei programe politice partida republicană va nisuí de a conduce guvernulŭ; basatŭ pe aceste principii partida republicană se supune sentinței poporului americanŭ. „Cu aceste principii vomŭ învinge órĭ vomŭ fi învinșĭ.«

*

In timpŭ ce guvernele austro-ungare pregătéu proiectele de lege pentru delegațiunĭ, prin carĭ se pretindŭ nouĕ jertfe din partea poporațiunei imperiului, unŭ anume Iosifŭ Bano din comitatulŭ Șaroșului se gândea asupra mijlócelorŭ ce ar fi a se luá spre a delatură crisa de care e amenințată economia rurală ungară. In congregațiunea generală a comitatului, Bano a arĕtatŭ cum se prepară acéstă crisă prin scăderea constantă a prețurilorŭ cerealelorŭ. Elŭ dovedi că prețurile cerealelorŭ au scăḍutŭ de-odată aprópe cu una a treia parte, că acésta scădere va fi, precum se vede, durabilă și că din causa acésta bugetulŭ Ungariei, care e basatŭ pe bunele

preţurī ale cerealelorŭ, trebue sĕ fie aşedatŭ pe alte base. In Ungaria o recoltă rea nu póte fi reparată prin industriă şi comerciu. Producţiunea colosală de cereale din ţĕrile streine care, prin restabilirea canalului de Panama, prin plantaţiunile de cereale în America de sudŭ, ce promitŭ unŭ bunŭ succesŭ, şi prin juncţiunea de căi ferate cu India ostică, ce este în pregătire s. a., numai câtŭ se va urcá, însémnă ruinulŭ economiei rurale a Ungariei. Trebue sĕ ne gândimŭ dér la mijlóce de scăpare: Bugetulŭ statului şi legea pentru armare trebue revisuite din fundamentŭ, economilorŭ trebue sĕ li se procureze unŭ creditŭ eftinŭ, sĕ se concheme o anchetă a ţĕrii séu de e lipsă chiar şi o anchetă internaţională ş. a. Bano propune prin urmare ca comitetulŭ sĕ se adreseze în acéstă afacere la dietă cu o representaţiune, sĕ provóce tóte comitatele ca sĕ priméscă şi sĕ sprijinéscă acéstă propunere şi sĕ îndrepte atenţiunea deputaţilorŭ dietalī ai comitatului asupra acestei afacerī. — Congregaţiunea generală a primitŭ unanimŭ propunerea lui Bano.

Convocarea camerilorŭ române.

Printr'unŭ decretŭ regalŭ apărutŭ în »Monitorulŭ oficialŭ,« corpurile legiuitóre ale României s'au convocatŭ pe diua de erī în sesiune estraordinară. Ele vorŭ fi de sigurŭ disolvate şi se vorŭ face alte alegerī după noua lege electorală.

Raportulŭ consiliului de ministri cătră Maiest. Sa Regele este de următorulŭ cuprinsŭ:

„*Sire!*“

„Corpurile legiuitóre întrunite în 10 Maiu 1883, au avutŭ marea şi importanta misiune de a se ocupá cu revisuirea mai multorŭ articule din Constituţiune, ér mai alesŭ cu aceea a legii electorale.

„Constituţiunea fixéză la patru anī durata legislativă a adunării deputaţilorŭ şi reînoirea pe jumĕtate a membrilorŭ Senatului. Nicī o disposiţiune constituţională nu prescrie, că revisuirea Constituţiunei atrage după sine încetarea activităţei, odată începută, a Corpurilorŭ legiuitóre. Precedentulŭ stabilitŭ cu ocasiunea revisuirei art. 7 din Constituţiune dovedesce, că lucrarea estraordinară şi specială a revisuirei nu împedecă funcţionarea mai departe a unei legislaturī până la sfĕrşitulŭ terminului ei legalŭ.«

»Actualele corpurī legiuitóre arŭ mai puté avé dar legalmente o existenţă de câţīva anī. Cu tóte acestea, este de luatŭ în consideraţiune că revisuirea recentă a unorŭ articole constituţionale a modificatŭ basele constituirei corpurilorŭ legiuitóre; căcī prin ea s'a reformatŭ însăşī legea electorală. E dar raţionalŭ şi de cuviinţă ca efectulŭ acestei reforme reclamate de ţéră şi acum realisată sĕ nu se amâne până ce actuala legislatură se va terminá.

»Disolvarea actualelorŭ Camere legiuitóre şi unŭ nou apelŭ la ţéră devine decī o necesitate.

»Cu celŭ mai profundŭ respectŭ credemŭ dar de datoria nóstră a propune aprobării Majestăţii Vóstre:

»Convocarea Camerilorŭ actuale în sesiune estraordinară pentru diua de 23 Septemvre;

»Disolvarea acestorŭ Camere în aceeaşī di;

»Convocarea colegielorŭ electorale pentru dilele de 6, 7, 8, 10, 11 şi 12 Noemvre, spre a se puté întruni Camerile legiuitóre conformŭ prescripţiunilorŭ constituţionale, în diua de 15 Noemvre.

DEMONSTRAŢIUNE ANTIPRUSIANA IN BOUGIVAL.

In Bougival, în Francia, Francesii au făcutŭ Marţī o mare demonstraţiune antiprusiană cu ocasiunea aniversării esecutărei a trei eroi: Debergue, Cardon şi Martín, toţī trei împuşcaţī în 1870 de Prusienī. Debergue a fostŭ unŭ grădinarŭ bĕtrânŭ, care în »anulŭ grózei« de cincī orī una dupe alta a tăiatŭ firulŭ telegraficŭ, aşedatŭ de Prusienī între Bougival şi Versailles. Dusŭ înaintea tribunalului de rĕsboiu nicī nu aşteptă ca sĕ'lŭ întrebe, ci îndată dise: »Eu v'amŭ tăiatŭ sêrmele telegrafice.« — »Şi pentru ce?« — „Pentru că d-vóstră 'mī sunteţī duşmanī.“ — »Şi îţī vei mai repetá fapta?« — »Da« — »Pentru ce? — »Pentru că suntŭ Francesŭ.« Câţi-va cetăţenī din Bougival oferiră Prusienilorŭ dece mii de francī dreptŭ preţŭ de rĕscumpĕrare pentru dênsulŭ ca sĕ'i scape viéţa, dar elŭ protestă, dicêndŭ: — »Nu daţī nimicŭ pentru mine, căcī mâne érăşī voiu tăiá sîrmele, fiindŭ că suntŭ Francesŭ!«

In diua următóre fù împuşcatŭ prin capŭ. Elŭ însuşī 'şī oferì batista, ca sĕ'lŭ lege la ochī cu ea. — Cardon şi Martin, funcţionarī într'o fabrică de ţigle, dintr'unŭ locŭ ascunsŭ împuşcau asupra uneī trupe prusiane ce ducea muniţiunī spre Versailles şi pentru aceea furà împuşcaţī şi dênşii. Aceştī doi Francesī încă erau bărbâţī în vêrstă; ei muriră liniştiţī şi mândri, strigândŭ: »Sĕ trăiască patria!“ în acelaşŭ locŭ unde fusese esecutatŭ şi Debergue. In onórea acestorŭ trei martiri necunoscuţī până acum s'a ridicatŭ şi Marţī s'a desvĕlitŭ unŭ monumentŭ la Bougival, unde fuseseră esecutaţī. De faţă erá întregulŭ Bougival, autorităţile, reuniunile, batalionele scolare şi o mulţime de óspeţī din Parisŭ. Pe lângă monumentŭ defilară batalionele scolare, în sunetele unui marşŭ funebru, apoi se ţinură câte-va oraţiunī patriotice, într'unŭ tonŭ fórte aspru antiprusianŭ. Deroulède, preşedintele ligei patriotice, în nisce cuvinte pronunţate cu multŭ focŭ, dise, că fie-care Francesŭ trebue sĕ apuce arma, când se va audì strigându-se: »Susŭ contra Germaniei!« Diaristulŭ Lepelletier, cu provocare la esemplulŭ celorŭ trei martirī, accentuà, că toţī Francesii trebue sĕ fie cum au fostŭ acestia trei, décă se va începe lupta érăşī, şi cu deosebire acum sub liberalulŭ guvernŭ, când Francesii vorŭ învinge şi vorŭ recucerí provinciile răpite. Serbarea s'a finitŭ cu cântârea Marseillaise-i în mijloculŭ unui mare entusiasmŭ.

CORESPONDENŢA PART. A »GAZ. TRANS.«

Festivităţile din Aradŭ.

Adunarea Asociaţiunei Transilvane şi Adunarea fondului teatralŭ suntŭ pentru noi Românii de dincóce, douĕ prilegiurī de convenire frăţéscă, doi motorī ce dau avêntŭ nou vieţii nóstre sociale şi culturale. Cea dintêiu este mai cu sémă cercetată de cătră Românii Ardelenī, cea de a doua de cei de prin Ungaria şi Bănatŭ; la ambele se vĕdŭ însĕ mulţī veniţī şi dintr'o parte şi dintr'alta.

Adunarea fondului teatralŭ s'a ţinutŭ în 27—28 Septemvre st. n. în Aradŭ. Toţī credémŭ, că o sĕ fie numerósă şi nicī nu ne-amŭ înşelatŭ...... Considerândŭ pe de-o-parte şedinţele ei, pe de alta petrecerile ce s'au datŭ cu aceea ocasiune, vĕ rĕspundŭ că în casulŭ primŭ nu eramŭ mulţămiţī, fiindŭ, că au participatŭ puţinī, ér în casulŭ ultimŭ că succesulŭ a fostŭ preste aşteptare strălucitŭ. Lasŭ altora dreptulŭ de a vorbí despre discordia Aradanilorŭ, care la ocasiunī marī şi la vederea atâtorŭ fraţī de unŭ sânge, adunaţī la unŭ locŭ pentru unŭ scopŭ măreţŭ, ar trebuí sĕ péră ca céra de faţa focului.

Voiŭ a vorbí numai despre ceea ce amŭ vĕdutŭ şi auditŭ, despre balŭ şi concertŭ.

Sâmbătă la amédī a sositŭ corulŭ din Chiseteu, ţĕranī şi ţĕrane, în costumulŭ lorŭ pitorescŭ.

Streinii se'ntrebau cu curiositate: »Ce? acésta glótă de plugarī o sĕ cânte în concertŭ? Noi Ungurii suntemŭ mai civilisaţī.... şi încă n'avemŭ astfelŭ de corŭ!«

Séra toţī eramŭ în aşteptare nedumerită. Concertulŭ se începù cu »Salata Italiană« de Genée, o salată gătită cu uloiu de andante, cu oţetŭ de fortissimo, sare de staccato şi piperŭ de pizzicato.... servită cu multŭ gustŭ de corulŭ bărbătescŭ din Chiseteu.

Iţī săltă inima vĕdêndŭ aceştī ţĕranī néoşī cu note în mânī, cântândŭ cu tactŭ şi precisiune uimitóre. Onóre bravului preotŭ, d-lui Sepeţianŭ, conducĕtorulŭ corului, carele sciù dá o distracţiă atâtŭ de démnă poporenilorŭ sĕi, precum este arta cântării; acésta nobilitéză gustulŭ ómenilorŭ şi îi recrează după o sĕptĕmână de lucru.

Ce bine ar fi, când s'ar imitá acestŭ esemplu şi prin comunele din Transilvania, în locŭ de a lăsá bietulŭ poporŭ a petrece Duminecile prin crâşmele depravatóre.

Nr. 2. „Nocturne“ de Chopin şi »Fantaise roumaine“ fură esesutate pe piano de cătră D-şóra Anna Bonciu. Pentru cei carī cunoscŭ acéstă drăgălaşe fiinţă, e superfluu a le mai spune, cum a delectatŭ pnbliculŭ. In „fantaisie roumaine“ ea manifestà nu numai unŭ adevĕratŭ simţĕmêntŭ de romàncă, ci şi dibàcia unei escelente pianiste.

Nr. 3. „Aria« din Trovatore, solo cântată de d. N. Popovicī. Audisem multe bune şi frumóse de cântulŭ acestui domnŭ, ér acumŭ, în modulŭ cum a cântatŭ, s'a arĕtatŭ pré deplinŭ justificată acea faimă. Vocea d-sale, pre lângă sonoritate şi intensitate, e şi bine cultivată, încâtŭ ar puté debutá în oraşe mai pretenţióse decâtŭ Aradulŭ. Fie amintitŭ docamdată, că d. Popovicī a mai cântatŭ unŭ duetŭ precum şi 3 piese. »Medulŭ nopţii,« »Seguidilla« şi »Dorŭ de rĕsbunare,“ mai cu sémă piesa din urmă produse atâta efectŭ, încâtŭ trebuì repetată.

Cu câtŭ mĕ silescŭ a vĕ spune câtŭ se póte mai fidelŭ, cum a decursŭ concertulŭ, cu atâtŭ observŭ că péna mea slăbeşce, mai vêrtosŭ acumŭ, când vré a vorbí despre o artistă precum este d-na Gabriella Ionescu, carea este o elevă a vestitei Marchesi.

Imī aducŭ aminte, că cetisemŭ mai nainte cu câţīva anī o recensiune din streinătate, ce dicea că: „D-na Gabriella Ionescu a cântatŭ în Germania pe margareta din Faust, mai frumosŭ decâtŭ orī care altă cântăreţă. Acestea le amintescŭ aicī, pentru că mă simţŭ mândră. că şi naţiunea română posede cântĕreţe de valórea unei Teodorini, Leria şi Ionescu; ela rêndulŭ nostru dară, a le cunósce şi apreţui precum le şciu apreţuí streinii.

D-na Ionescu a cântatŭ »Vorrei morire« de Tosti,« Nu te potŭ uitá“ şi »Styrienne« aria din opera Mignon. A cântatŭ frumosŭ, dar pe »Styrienne“ mai presusŭ de tóte.

Inzadarŭ voiŭ folosí aci terminii artei, că d. e. cântulŭ d-sale posede perfectă technică, simţŭ dramaticŭ şi că coloritulŭ vocei i-a fostŭ caldŭ, passionatŭ precum trebuia sĕ fie a Mignonei, cumcă efectulŭ a culminatŭ în pianissimulŭ abia audibliŭ, de-ţī părea că vine dela unŭ echo îndepărtatŭ. Când a terminatŭ pe »mignonŭ« inima'mī bătea violentŭ şi nîncetatŭ îmī venéu în minte cu-

---

FOILETONŬ.

Leica Maria şi domnişóra Marieta.

(Schiţă de caractere).

(Urmare).

Pleópă eşì din casă, căcī nu 'i pré plăcea sĕ stea de vorbă cu ginere-sĕu, şi se duse prin grădina ce erá în dosulŭ casei. Pomii erau înverdiţī şi cum erá cătră séră, în grădină se făcuse cam întunerecŭ. George Pleópă se puse josŭ pe iarbă, se uitá în depărtare şi ascultá şoptitulŭ frundelorŭ, ér în gândulŭ sĕu se frĕmêntá cu felŭ de felŭ de idei. Cu deosebire vorbele grăite în casa lechi Anei îlŭ făcéu de totŭ neliniştitŭ. Printre frunde audì unŭ sburatŭ fâlfăitorŭ şi deodată audì cobitulŭ urîciosŭ alŭ cucuvelei. Se sculà repede de pe iarbă şi eşì în curte.

Pecând Pleópă se aflase în grădină, sub acele amare gândirī, pe atuncī se audiá în casă o voce. Domnulŭ Leonaşŭ cântá, ér Marieta îlŭ ascultá. Cântecŭlŭ ce'lŭ producea, deşi melodiosŭ, avea însĕ nisce vorbe de totŭ scandalóse, de aceea nu le grăiá ci numai le tălălăiá...

— »E fórte frumosŭ câtenculŭ... trebue sĕ aibă şi vorbe pline de simţĕmêntŭ,“ observà Marieta.

— »Adecă.... le-amŭ uitatŭ,« dise Leonaşŭ făcêndŭ din mână unŭ gestŭ cu multă artă. »Sciu că-i vorba despre o tênĕră fată, ócheşă şi amabilă ca....« aci se uitá la Marieta cu o privire de tóte dilele, privire pe care alţii ar fi numit'o diabolică.

Marieta se simţì măgulită, deşi cunoşcea pré bine tecstulŭ cântărei, căcī cântarea erá ceva în deobşte cunoscută. Astfelŭ de cântărī le face mai multă plăcere fetelorŭ decâtŭ bărbaţilorŭ şi se propagă fórte lesne printre dênsele, şi se ţinŭ în taină cu o mare sfinţeniă întocmai cum ţinéu vechile preotese cultulŭ lorŭ. Marieta deşī cunoscea acelŭ cântecŭ, simţiá ea că este cu multŭ mai favorabilŭ, décă se va arĕtá că nu'lŭ cunósce. Aşa e în lume, o amăgire reciprocă.

Multŭ mai stătură de vorbă împreună tinerii noştri şi multe vorbiră, lucrurī bune şi nebune, sciţī cum se întêmplă la astfelŭ de prilegiu. Ceva deosebitŭ de însemnatŭ n'a fostŭ în acéstă vorbire, deaceea credŭ că nicī chiar fetele nu vorŭ fi curióse a cunósce conversaţia.

V.

Trecuseră 8 anī de dile decând leica Maria îşī măritase fata, decândŭ veselia se depărtase, dela casa lui Pleópă. Pe câtŭ i se pare omului de puţinŭ timpulŭ de 8 anī, pe atâtŭ de marī îi vorŭ părea schimbările, ce s'au făcutŭ în decursulŭ lui.

* * *

La colţulŭ unei case pe unŭ bolovanŭ mare şedea unŭ cerşetorŭ şi întindea mâna spre trecĕtorī ca sĕ'i dea ceva. numai şi numai ca sĕ'şī potolĕscă fómea şi pentru ca a doua di sĕ aibă de nou pretextŭ de a cerşetorí. Casa erá spălată de ploi şi în zidŭ se vedea o crepătură lungă, par'că ar fi fostŭ lovită de trăsnetŭ. Totŭ insulŭ putea sĕ se convìngă, că aci locuesce unŭ omŭ scăpătatŭ; chiar abstrăgêndŭ dela crepătura zidului, unŭ omŭ, gazdă bună, nu ar suferí ca dinaintea casei sale sĕ stea vr'unŭ cerşitorŭ.

Deodată se deschise pórta. Pe pórtă eşiá stăpânulŭ caselorŭ George Pleópă; îmbrăcămintea lui erá curată, aşa că se vedea încă a fi fruntaşŭ. Căutătura lui erá posomorîtă, aşa că orī cine vĕdêndu-lŭ ar fi disŭ, că omului acestuia îi muncesce ceva inima. Cum eşì, Pleópă se uità în drépta şi în stânga, aruncà o privire asupra cerşitorului, ce stá pe bolovanŭ, şi pornì. Unde se va fi dusŭ şcie'lŭ Dumnedeu, totŭ ce sciu este, că s'a întorsŭ acasa fórte târdiu.

* * *

Negoţulŭ e bunŭ când se întêmplă bine, dar rĕu este când se întâmplă vre-o perdere momentană. — George Pleópă iscălise o poliţă pentru altulŭ, şi când la plată a fostŭ silitŭ sĕ-şī vêndă totŭ, numai ca sĕ scape de ruşine de a nu-i vinde alţii. Casele, carī după construcţiă arătau găsdăşagulŭ de odinióră, o grădină şi mobilele cele bune îi mai rămĕseseră din tótă averea sa şi astfelŭ lesne îşī esplică orī cine nĕcăjita stare în care se aflá George Pleópă

George Pleópă ca George Pleópă, dar câtŭ de supĕrată erá leica Maria, numai ea singură sciá Îi erá ruşine de lume şi acésta o chinuiá în continuu. Nu mai sciá ce'i de capulŭ ei. Décă mergea dealungulŭ stradelorŭ şi vedea douĕ muerī grăindŭ împreună, o trecea sudorile, căcī credea că vorbescŭ despre nĕcazurile ei. Când erá la târguite, trimetea pe o femee de casă, pe carea o ajutase multă vreme. 'I erá ruşine sĕ cumpere ea însaşī, căcī se gătaseră dilele de odinióră, trecuse berechetulă, şi erá nevoită sĕ cumpere cu creiţarulŭ şi sĕ plătéscă cu ţîrăita.

vintele lui Göthe: »Kennst du das Land wo die Citronen blühen?« Şi par'că dorulŭ începea a mĕ muncĭ d'a sburá din naintea iernii ce s'apropiă în acele regiunĭ calde şi 'nbalsamate cu florĭ de portocalĭ...

Dér sĕ rĕmânŭ mai bine la concertŭ.

Corulŭ de ţĕranĭ şi ţĕrance apare cu »Hora Sinaei,» care puse'n tóte sufletele entusiasmŭ. Ce musică dulce românéscă, ce cântŭ plinŭ de frăgedime, fără voiă cugeţĭ la murmurulŭ Peleşului şi la sussurulŭ bradilorŭ. Publiculŭ nu mai încetă cu aplausele, pĕn'ce nu se repetă »Hora.«

D-na Eugenia Şerbŭ urmă apoi la rĕndŭ cu »Fantaisce Impromte« de Chopin, care piesă o esecută cu virtuositatea propriă d-sale.

Astfelŭ concertulŭ avŭ unŭ succesŭ splendidŭ nu numai moralŭ ci şi materialŭ, căcĭ sala erá îndesuită de lume.

In séra următóre s'a datŭ şi balŭ.

»Dar de unde au rĕseritŭ atâtea fete frumóse?« »Acestea suntŭ Crişene, acelea Bănăţene,' mi se rĕspunse. Constumulŭ naţionalŭ românescŭ şi de astă dată a serbatŭ triumfurĭ legitime.

Mi cerŭ scuse că nu vĕ potŭ da o listă completă de dómnele şi domnişórele, carĭ au luatŭ parte la balŭ; cu părere de rĕu vĕ spunŭ, că nu sciu multe nume, pe care mi le-aşŭ fi putută notá, décă nu eramŭ cam ocupată cu... joculŭ. **Lucreţia C. Olariu.**

SCIRI MERUNTE.

Citimŭ în »Pester Lloyd' dela 2 Octomvre: »La verificarea mandatelorŭ de deputaţĭ din Parlamentŭ s'a găsitŭ în loculŭ mandatului unui deputatŭ o **chitanţă** semnată de mai multe persóne. In acéstă se dicea că numitulŭ deputatŭ a datŭ alegĕtorilorŭ sĕi, după alegere, unŭ banchetŭ care a costatŭ 2.400 fl. şi că noulŭ representantŭ alŭ ţĕrei a plătitŭ acéstă sumă.'

Aşa se facŭ alegerile libere în Ungaria.

—0—

»L'Indép. roumaine' primesce de la corespondentulŭ sĕu din Sinaia următórea scire:

„După plecarea Archiducelui dela Predealŭ, doi Ungurĭ au huiduitŭ pe M. S. Regele la întórcerea sa. Aceştĭ indivizĭ au fostŭ arestaţĭ şi trimeşĭ parchetului de Prahova. In urma ordinelorŭ venite din Bucurescĭ, cei doi Ungurĭ na'u mai fostŭ trimeşĭ la Ploeştĭ, ci au fostŭ puşĭ în libertate. Aceste persóne insolente nu suntŭ ómenĭ de rĕndŭ: unulŭ este studentŭ la dreptŭ şi ofiţerŭ în reservă, celalaltŭ ajutorŭ de subprefectură. Eĭ veniseră din Braşovŭ la Predealŭ, unde au răguşitŭ strigândŭ »Eljen! Eljen!« la trecerea prinţului moştenitorŭ. Ni se pare cu neputinţă ca guvernulŭ sĕ lase acéstă afacere baltă. S'a făcutŭ o însultă Severanului nostru, în minutulŭ când M. Sa îşĭ luă adio dela auguştii sĕĭ óspeţĭ şi acéstă însultă vine tocmai dela doi Ungurĭ, adică departe d'a atinge pe Regele României ea cade asupra moştenitorului presumptivŭ alŭ corónei Sf Stefanŭ.'

—0—

D-nii D-rĭ Alexandru şi Eugeniu de Mocioni au dăruitŭ clasei a 2-a dela scóla rom. din Capolnaşŭ: 20 esemplare Fisică, 20 es. Istoria universală, 20 es. Legendare, 20 es. Istoria naturală şi 10 es. Catechise. Fapta e demnă de tótă lauda.

D-nii Sĕcăşanu şi Ocăşanu, printr'o scrisóre adresată »României libere,« îşĭ dă dimisiunea din posturile de coredactorĭ dela acelŭ diarŭ. Acesta, dicŭ dênşii o adncŭ în deosebĭ la cunoscinţa fraţilorŭ lorŭ de dincóce de Carpaţĭ.

—0—

»L'Indépendance roumaine, «spune, că guvernulŭ românŭ ar fi decisŭ sĕ dea d-lui T. Maiorescu catedra de logică dela facultatea de litere din Iaşĭ.

—0—

„Voinţa Naţională« comunică, că din a doua seriă compusă din 15 candidaţĭ la bacalaureatŭ, numai 4 au fostŭ admişĭ la esamenulŭ oralŭ.

—0—

In Sofia, s'au luatŭ mĕsurĭ d'a se înfiinţá o Academiă naţională sub patronagiulŭ A. S. principele Alesandru, dice „Românulŭ.« Ea va avea trei secţiunĭ: litere, sciinţe şi istoriă. Dintre Românĭ, d. B. P. Hăşdĕu, ilustrulŭ nostru istoriografŭ şi filologŭ, şi în acelaşĭ timpŭ unulŭ dintre cei mai dinstişĭ slaviştĭ, a fostŭ proclamatŭ membru onorarŭ alŭ Academiei bulgare.

—0—

In Vaşington s'a deschisŭ congresulŭ internaţionalŭ pentru stabilirea primului meridianŭ. Până acumŭ suntŭ 22 de ţĕrĭ representate.

PRINŢULU MOSTENITORU LA GURGHIU.

Unŭ corespondentŭ alŭ nostru din Gurghiu ne scrie următórele:

Adĭ în 3 Octomvre principele de corónă cu prima descărcătură de armă mai împuşcă unŭ ursŭ la vênătórea făcută pe hotarulŭ Hodacului în »Chireu.« Cu totulŭ a datŭ trei împuşcăturĭ, cea dintêiu îi rupse spinarea încâtŭ numai putŭ merge decâtŭ se învêrtĭ în jurŭ. Atuncĭ îi dete a doua împuşcătură în cóstă şi a treia în capŭ din josŭ de ochĭ. Ursulŭ cântăresce 370 punţĭ.

Parada se pune în mişcare, la 7 óre se va începe. Voiu cumunică succesulŭ.

DIVERSE.

Hagi Loja. — După unŭ arestŭ de cincĭ anĭ în fortăréţa din Theresienstadt, fostulŭ capŭ alŭ insurgenţilorŭ bosniacĭ Hagi Loja va fi trimisŭ, cum amŭ mai spusŭ, în Egiptŭ la Medina. Până adĭ la 6 Octomvre st. n. a rĕmasŭ însă internatŭ totŭ în fortăréţă, deórece se aştéptă ca ministrulŭ de rĕsboin austriacŭ se 'şĭ schimbe hotărârea. Dela 26 Septemvre, de când a espiratŭ pedépsa, Hagi Loja locuesce într'o cameră mai bună, se póte preumblá înăuntrulŭ radei „micei fortăreţe« când şi unde'i place, dér însoţitŭ totdéuna de unŭ soldatŭ. Primesce pe di 42 cr., pe care-i póte întrebuinţá cum vrea. Noulŭ sĕu costumŭ ce-lŭ pórtă acum şi care i-s'a dăruitŭ de ministerulŭ de rĕsboiu, constă din pantalonĭ negri după croiala orientală, din o manta verde şi turbanŭ albŭ. Dămŭ aci unŭ episodŭ din timpulŭ arestului sĕu. Acum câteva septemânĭ merse unŭ omŭ sprijinitŭ pe douĕ cârjĭ în »mica fortăréţă« şi cerŭ sĕ védă pe Hagi Loja. Garda îi spuse că nu i-se póte împlini dorinţa. Omulŭ cu cârjĭ, care abia se têrá, începŭ a striga furiosŭ, că are sĕ ómóre pe Hagi Loja unde-lŭ va întâlni, fiindcă elŭ e causa că adĭ se tĕrêsce în cârjĭ. Acesta erá unŭ soldatŭ, care-şĭ perduse piciórele în luptele din Bosnia. Când garda scóse din fortăréţă pe cârjarulŭ, observă că buzunarele i suntŭ pline cu petre. Cum ar fi putută omorî elŭ pe Hagi Loja nu scimŭ, căcĭ acesta e unŭ omŭ câtŭ unŭ munte, latŭ în spete şi întrece în înălţime şi grosime pe celŭ mai mare soldatŭ. Colórea feţii lui, care mai înainte erá óchesă, a devenitŭ palidă în urma îndelungatului arestŭ şi e încunjurată de o barbă désă şi négră, ochii lui marĭ şi fulgerătorĭ suntŭ plinĭ de focŭ şi dovedescŭ încă energia tinereţii. Hagi Loja n'a învĕţatŭ în arestŭ nicĭ o profesiune, ci totŭ timpulŭ pedepsii l'a petrecutŭ în rugăciunĭ, şedêndŭ chiar şi acum uneorĭ pe valulŭ fortăreţii, cu piciórele încrucişate ca Turcii, cu faţa întórsă spre rĕsăritŭ, cu o carte de rugăciunĭ în mânĭ, din care cu multă evlaviă citesce. Celorŭ ce'lŭ visitéză, Hagi Loja le dă, pentru o mică rĕsplată în banĭ, bilete cu iscălitura sa. Nu de multŭ anunţă elŭ profosului (directorului închisorii militare), că piciorulŭ îi este bolnavŭ. Mediculŭ cercetă piciorulŭ celŭ dreptŭ, care e sĕnĕtosŭ (piciorulŭ stângŭ l'a perdutŭ în Bosnia), dar Hagi Loja îi arătă piciorulŭ celŭ de lemnŭ care erá putredŭ şi se hălţină. Procurêndu-i-se unŭ nou piciorŭ de lemnŭ, bolnavulŭ se făcŭ sănĕtosŭ.

*

O înmormêntare în Mexico. — Din Londra se scrie următórea interesantă întêmplare: In Mexico esistă obiceiulŭ, că véra morţii se îngrópă desŭ de diminéţă şi preotulŭ din Toledad n'a fostŭ de felŭ surprinsŭ, când în sĕptĕmâna trecută o înmormentare s'a fixatŭ pentru órele patru de diminéţă, şi permise rudelorŭ ce jeléu, ca sĕ aşede peste nópte în biserică pe scumpulŭ lorŭ mortŭ. Dar' pe la médă nópte cânii clisierului au începutŭ a lătrá sgomotosŭ în jurulŭ bisericei. Preotulŭ se sculă, întră în biserică, unde tocmai atuncĭ sărĭ de pe altarŭ o figură négră şi o luă la sănĕtósa. Preotulŭ privĭ în jurŭ şi nu 'şĭ putea esplică de felŭ, cum a putută întrá streinulŭ în casa lui Dumnedeu. Ridică acoperişulŭ sicriului şi atuncĭ vĕdŭ, că mortulŭ lipsesce dintr'ênsulŭ. Mortulŭ dispăruse din sicriu şi dimpreună cu elŭ dispărură şi odórele din biserică.

A înebunitŭ de patriotismŭ. — De anĭ îndelungaţĭ 'şĭ bătea capulŭ cu grandiosulŭ planŭ de a împedecá întinderea puterei rusescĭ, unŭ crestinŭ bunŭ, mĕsarŭ de profesiune, din Ujpést. Mĕsarulŭ erá unŭ adevĕratŭ patriotŭ polonŭ, 'I zăcea la inimă binele şi sórtea patriei şi dorinţa sa cea mai ferbinte erá: de a vedé Polonia **restituită**. Intêmplările însĕ nu'i nutriau de felŭ speranţa, ba mĕsurile luate de Russia în timpii din urmă l'au întăritŭ în credinţa, că **Russia nu numai că va nimicí Polonia, ci 'şĭ va întinde laba şi asupra Ungariei.** Acésta i s'a prefăcutŭ în ideă ficsă, şi acum mĕsarulŭ sufere de mania, că e prigonitŭ; deja de trei orĭ a voitŭ sĕ se sinucidă, dar' nu i-a succesŭ. In una din dilele trecute diminéţa pe la órele cincĭ l'au aflatŭ spêndurată de ţiţina uşei şi mortŭ.

Numele lui erá Hobler Iános; erá din Kaisersdorf, în Galiţia; a trăitŭ 53 de anĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Odată şedea leica Maria singură în casă şi se gândiá la felŭ de felŭ de lucrurĭ, ér bărbatu-sĕu umblá prin curte şi se uitá la acareturĭ, ce'i serviseră la diferite trebĭ, se uitá la cămările sale, carĭ acum erau descuiate, analisá lăcatele, ce stau atêrnate de reteză, întocmai ca haina pe unŭ omŭ destrăbălatŭ, şi cum se uitá elŭ la acestea, întră fără voiă într'una din cămărĭ.

Era gólă cămara.

Pleópă dĕdŭ odată din capŭ, în semnŭ de tristă aducere aminte, eşi afară din cămară şi se apucă sĕ închidă uşa cu lăcatulŭ. Lăcatulŭ însĕ erá stricatŭ.

Cum se chinuiá elŭ sĕ închidă lăcatulŭ, ce'i va fi trecutŭ prin capŭ, ce nu'i va fi trecutŭ, destulŭ că scóse lăcatulŭ din reteză şi'lŭ trântĭ de pământŭ. »Póte sĕ încuiu sĕrăcia,« grăi Pleópă apăsatŭ şi dicêndŭ acestea intră în casă.

— »Nu mai ai o dutcă?« se adresă Pleópă cătră nevastă-sa şi păşi cu dreptulŭ peste pragŭ în casă, ér cu stângulŭ rĕmase în tindă.

Leica Maria nu dise nimicŭ, ci dĕdŭ din capŭ în semnŭ că n'are parale.

— »Le-ai datŭ fie-ti.... domnişórei,« vorbi posomoritŭ Pleópă şi porni sĕ iasă din casă.

— »Ba dumnéta le-ai datŭ vecinilorŭ, că ţi-a trebuitŭ sĕ iscălescĭ mii pentru alţii,« ţipă leica Maria şi, făcêndu-se focŭ de mâniă, se sculă dreptŭ în picióre. »Décă am datŭ eu, ai datŭ şi dumnéta.... şi amŭ datŭ copilului nostru,' continuă ea cu atâta înverşunare, că i se cunosceú vinele dela gâtŭ; continuă însĕ în vêntŭ, căcĭ bărbatu-sĕu de multŭ eşise pe pórtă.

Leica Maria, după ce se linişti, se aşedă érăşĭ pe scaunŭ şi se puse érăşĭ pe gândurĭ. Se gândiá la fiă-sa, căcĭ îi scrisese sĕ-i triméţă parale, ca cu vre-unŭ prilejŭ sĕ pótă merge la ea, sĕ'i spună cu gura tóte nĕcazurile. Nu se îndoiá câtuşĭ de puţinŭ leica Maria, că fiă-sa îi va trimite ce'i lipsesce, şi cum se gândiá ea atâtŭ de adâncitŭ, i se păreá că se află lângă fiă-sa, că'i povestesce viaţa de acum, i se păreá că fiă-sa plânge, şi că voesce sĕ se sacrifice pentru ea. In închipuirea ei dise cu voce blândă: »Tacĭ Marieto,« când deodată îşĭ venĭ în fire şi cuprinsă de o emoţiune, se vedŭ érăşĭ singură în casa sa cea frumosŭ mobilată.

Peste vre-o trei sferturĭ de óră se întórse Pleópă acasă. Când intră pe uşe, se uită la nevastă-sa, nu dise nimicŭ, ci se puse pe unŭ scăunelŭ pe care avea obiceiu a şedea decâteorĭ se punea la mésă. Leica Maria luă de pe vatră o ólă de borşŭ, o puse pe meşcióră înaintea bărbatu-sĕu, aprinse o luminărică de seu, şi se aşedă şi ea lângă mesciòră.

In casă erá mai multŭ întunerecŭ, căcĭ afară de acea luminare nu ardea nimicŭ. In fundŭ, pe părete despre rĕsăritŭ, se vedéu atârnate douĕ icóne, şi anume una representă pe maica Domnului, ér cealaltă pe Sf. Nicolae. In colo nu se vedea bine, fără numai împrejurulŭ mesciórei, aşa că tótă casa ţi-se părea întocmai cum ţi-se pare séra o poiană întunecată, unde zărescĭ unŭ micŭ focşorŭ.

— »E acru borşulŭ ăsta,« grăi Pleópă şi luândŭ óla de urechĭ, o dĕdŭ la o parte. „Cum iţĭ spunémŭ, trebue sĕ vindemŭ sculele din casa cea mare, căcĭ n'avemŭ încătrău. — Dajdia nu-i plătită, de câştigatŭ nu mai am ce câştigă.... şi până va veni scrisóre dela fiă-ta, nu putemŭ merge la cerşitŭ

Leica Maria cu multă durere ascultase pe bărbatu-sĕu şi într'unŭ târdiu întrebă:

— »Câtă dajdiă trebue plătită?«

— »E multă destulŭ,« grăi Pleópă, »destulŭ de multă-i,' repetă elŭ, »nu sciu de unde o vomŭ mai plăti...... şi apoi în cele din urmă întêmple-se ce se va întêmplá,« vorbi elŭ apăsatŭ. »N'o plătescŭ,« începŭ elŭ din nou şi luândŭ óla cu borşŭ trase o gură din elŭ şi îlŭ înghiţi de se simţea cum merge pe gâtŭ în josŭ.

— »Ba, vai de mine,' sărĭ leica Maria cu gura, »sĕ nu facĭ una ca asta sĕ păţimŭ ruşine scriindu-ne din casă. — Câtŭ este de plătitŭ?' întrebă leica Maria, ca şi cum ea ar fi fostŭ în stare sĕ plătescă, deşi în realitate n'avea nicĭ o para.

— »Nu-i multă,» rĕspunse scurtŭ George Pleópă. »De una-mĭ pare mai bine, că m'a mai scădutŭ, pentru că până acum par'că totŭ câştigulŭ îlŭ plătiamŭ dreptŭ dajdiă,' contiuuă elŭ şi se sculă dela mésă.

— »Totŭ eşĭ tu George, décă te bucurĭ că ţi-a scădutŭ dajdia,« îşĭ gândi leica Maria, şi nedicêndŭ nimica îşĭ făcŭ cruce, oftă odată şi se sculă şi ea dela mésă.

* * *

(Va urmă.) **I. C. Frunză.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Octomvre st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.75
Rentă de aurŭ 4% . . .	92.90
Rentă de hârtiă 5% . .	88.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.50
Bonurĭ rurale ungare . .	100.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	100.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	99.—
Bonurĭ rurale transilvane	100.50
Bonurĭ croato-slavone . .	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	114 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	115.50
Renta de hârtiă austriacă	80.90
Renta de arg. austr. . .	81.95
Renta de aurŭ austr. . .	102.90
Losurile din 1860 . . .	134 60
Acțiunile băncei austro-ungare	859 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Act. băncei de creditŭ austr.	286.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	$9.67\frac{1}{2}$
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.75
Londra 10 Livres sterlinge	121.75

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 21 Septemvre st. v. 1884

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	94	$94\frac{3}{8}$
Renta rom. amort. (5%) . .	$95\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{4}$
» convert. (6%) . .	$95\frac{3}{4}$	$96\frac{1}{4}$
Împr. oraș. Buc. (20 l.) . .	33	34
Credit fonc. rural (7%) . .	$102\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{4}$
» „ „ (5%) . .	91	$91\frac{3}{8}$
» » urban (7%) . .	$101\frac{1}{2}$	102
» » » (6%) . .	$97\frac{1}{2}$	98
» » » (5%) . .	—	87
Banca națională a României	1394	1400
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	367.	368
« » » Națională . .	243	246
Aurŭ	5 75.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.06.	2.08

Cursulu pieței Brașovŭ

din 5 Octomvre st. n. 1884.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9.06	9.08
Argint românesc	9.—	9.05
Napoleon-d'orĭ	9.63	9.66
Lire turcescĭ	10.90	10.94
Imperialĭ	9.88	9.92
Galbenĭ	5.64	5.68
Scrisurile fonc. »Albina« . .	100.50	101.50
Ruble Rusescĭ	121.50	122.50
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Societatea comercială română Bassarabianu Calfoglu & Comp.

BULETINŬ

BRĂILA 21 Septemvre 1884.

Vêndĕtorŭ	Cumperĕtorŭ	Felulŭ	Kilo	Libre	Prețulŭ		Notițe
M. Cohen	Kirchen	Grâu	320	58—	59	—	Cabotage
d-to	d-to	„	125	$57\frac{1}{2}$	59	—	»
P. D. Vamvuri	L. & M. Feicher	„	475	57—	57	—	cu biletŭ
O. Silberstein	Millas & fiu	„	270	$58\frac{1}{2}$	60	50	Mag. bil.
Marghiloman	Chrissoveloni fils	Porumbŭ	300	$60\frac{1}{4}$	54	50	Magasiă
W. Sassu	S. Bloch	Rapiță	250	$54\frac{1}{4}$	55	25	»
Gasparovich	d-to	„	125	54—	55	50	»

Tarifa anunciurilorŭ și inserțiunilorŭ

în „Gazeta Transilvaniei.“

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6

Pentru inserțiunĭ și reclame pag. a III linia à . „ —„ 10

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Brașovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Nr. 10406—1884 1—3

Publicațiune.

În urma emisului Ilustrității Sale D-lui sub-comite și consiliarŭ reg. ddto 15 Septemvre a. c. Nr. 9526 are sĕ se țină în **18, 19 și 20 Octomvre st. n. 1884** adunarea de controlŭ asupra concediațilorŭ și reserviștilorŭ cu domicilulŭ stabilŭ pe teritoriulŭ brașovénŭ.

Se aviséză decĭ toțĭ concediații, reserviștii și reserviștii de reîntregire a tuturorŭ corpurilurŭ de trupe ale institutelorŭ armatei permanente și a marinei de resbelŭ, fără distingere décă respectivii suntŭ séu nu sutnŭ stabilĭ pe teritoriulŭ brașovénŭ, cu acea observațiune, că concediații, reserviștii și reserviștii de reîntregire din suburbiulŭ Scheiu au sĕ se presenteze în 18, cei din Brașovulŭ vechiu și Stupinĭ în 19, cei din cetate, Bluměna, Timișulŭ de susŭ și inferiorŭ, din Dêrste, precum și aceia, cari în ḑilele susŭ menționate nu s'au presentatŭ, în 20 Octomvre 1884 înainte de prânḑŭ la 9 óre în localulŭ de controlŭ în casarma din ulița Négră aducêndu-șĭ fiecare și passulŭ de miliță.

Acei concediațĭ, reserviștĭ și reserviștĭ de reîntregire, carĭ nu se presentéză la adunarea de controlŭ în susŭ amintitele ḑile, suntŭ strictŭ obligațĭ, de a presentá la controlulŭ supletoriu, ce are sĕ se țină în 15 și 16 Noemvre a. c. în localulŭ cercualŭ de reîntregire. Acei congediațĭ și reserviștĭ obligațĭ, cari nu se presentéză nicĭ la acestŭ controlŭ, neproducêndŭ unŭ motivŭ bine meritatŭ de scusă, se vorŭ pedepsí conformŭ prescriptelorŭ penale militare.

Brașovŭ, 27 Septemvre 1884.

Magistratulŭ urbanŭ.

Incunosciințare!

Subscrisulŭ facŭ onoratului publicŭ și clientelei mele cunoscutŭ, cumcă mĭ-am permutatŭ cancelaria advocațială în **Têrgulŭ pómelorŭ,** casa Nr. 93 în piață, în fostulŭ localŭ de până acuma alŭ institutului de pensiune.

Brașovŭ, 2 Octomvre st. n. 1884.

Georgiu Laslo
advocatŭ.

2—3

4433—1884 civilŭ 2—3

Publicare.

Din partea trib. reg. din Brașovŭ se aduce la cunoscința publică, cumcă în urma incusei lui Nicolau Penciu, proprietarŭ din Veneția inferióră, contra tuturorŭ locuitorilorŭ din comuna Veneția inferióră pentru admisibilitatea comasării hotarului acestei comune, se determină ḑiua de pertractare pe 10 Decemvre 1884 a. m. 9 óre, în cancelaria comunei Veneția inferióră, la care se citéză toțĭ interesații sub urmările prescrise în ordinațiunea din 23 Augustŭ 1880 § 36.

Brașovŭ, 16 Sept. 1884.

Din ședința trib. reg.

Decsi János, preș. **Bene,** directorŭ.

Avisŭ Domnișórelorŭ!

care au plăcere a învĕțá la cusutŭ și croitulŭ rochiilorŭ și a vestmintelorŭ albe.

Domnișóra Eleftera Ioanŭ Cuțunarŭ

care a lucratŭ mulțĭ anĭ la firma „Laszlo“ în Brașovŭ, se recomandă a dá instrucțiă exactă pe lângă unŭ prețŭ fórte moderatŭ.

Doritórele sĕ se adreseze directŭ:

Piața mare Nr. 24

în casele d-lui Șafrano.

1—3

Nr. 162—1884. 1—3
orf.

Publicațiune!

Prin care-se aduce la cunoscința publică, că casele aparținĕtóre de massa curandelui Nicolae Petroviciu aflătóre în Bauțariulŭ de susŭ, constătătóre din 5 odăi, 1 culină, 1 cameră, 1 celarŭ și grădina împreunate cu dreptŭ de cârciumăritŭ — apoi 2 grașdurĭ nouĕ, pământurĭ arătóre, fênațe carĭ dau circa 60 cară fênŭ, taxaliștĭ și 3 móre de fireḑŭ — se vorŭ esarendá în fața locului la 16 Octomvre 1884 a. m. 10 óre în calea licitațiunei publice pe 5 anĭ unulŭ după altulŭ, începêndŭ dela 1 Ianuarie 1885.

Doritorii de a licitá au a depune unŭ vadiu de 10% a sumei de strigare cu 800 fl. v. a.

Condițiunile de licitare se potŭ vedé orĭ când în órele oficióse la sedria orfanală.

Din ședința Magistratului opidanŭ ca Sedriă orfanală ținută în Hațegŭ la 27 Septemvre 1884.

Bersanŭ, primarŭ opid.

Tipografia Alexi Brașovŭ.